

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacacione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

677. An, & qualiter plures simul procuratores constitui possint ad
resignandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

neficium, quod tunc actu non habet Principalis, & nemo jure acceptare possit beneficium, habens in animo illud mox dimittere. A.A. idem.

Questio 674. Quinam constitui possint Procuratores ad resignandum, & in specie, num laicus?

Respondeo ad primum: Regulam ab omnibus communiter receptam esse, quod omnes esse possint Procuratores ad resignandum. Paris. l. 9. q. 3. n. 2. juxta tit. ff. & c. de Procuratorib.

2. Respondeo ad secundum: Potest etiam laicus constitui Procurator ad resignandum beneficium Ecclesiasticum. Laym. in c. non indiscretè. de Procurat. in 6. n. 2. Azor. cit. c. 22. q. 2. Castrop. cit. §. 4. n. 2. Paris. cit. q. 3. n. 12. (licet is n. 20. dicat, quod eti ipsé viderit, sic in praxi servari, ut etiam laici constituantur ad resignandum, tamen esse, ut constituantur Clerici, juxta gl. mox citandam) citantes Rebuffi. in pr. p. 3. tit. de Procurat. ad resign. conf. n. 17. & glossi communiter receptam in Clem. unic. de Procurat. v. Procuratorum, contra Vitalin, non enim Procurator suo, sed constituentis nomine cedit beneficio, habérque se ut nudus minister, declarando mentem constituentis. A.A. idem. Unde & ad acceptandum beneficium constitui potest, ejusque collatione præberet assensum nomine Principalis sui. Laym. Azor. ll. cit. Paris. loc. cit. n. 19. juxta c. accedens. de prob. Et sic in genere, laicus in causis & negotiis spiritualibus, dum ei nudum mandatur ministerium, alieno que nomine agit & defendit, nullumque in eo jus radicatur, constitui, & esse potest Procurator. Laym. loc. cit. n. 1. citans Anch. in cit. c. non indiscretè & Bartol. in l. quod posse. S. eti posse. ff. de acquirend. posse. Item Paris. cit. q. 3. n. 20. citans Decim. in c. decernimus. de Judic. in 6. contra Abb. in cit. c. decernimus, cuius doctrinam, quod laicus ministerialiter tractare nequeat negotia ecclesiastica, veram non esse, ait cit. n. 20. Paris. Prinde non obstat, quod in causis Ecclesiasticis laicus nequeat esse judex; siquidem in iudice fundatur potestas & jurisdictione, quia si Ecclesiastica est, non cadit in laicum; in Procuratore autem potestas est magis vicaria, & ministerialis tantum. Laym. cit. n. 1. Quin & quories non qualiter juris, sed facti tantum controvèrtitur in causis spiritualibus, seu ecclesiasticis, laicum posse cognoscere, tradit Paris. loc. cit. n. 14. citatis pluribus. Item posse eum esse executorem testamenti ad pias causas, tradit ibidem citato Baldo & Decio in cit. c. decernimus. Neque obstat, quod in causis Ecclesiasticis nequeat esse arbitror. cum contingit. de arbitr. nec statuerit de rebus Ecclesiasticis, bene quidem. d. 46. nec interesse electioni Pralati Ecclesiastici. s. Messana. de elect. nec esse Collector, nec Subcollector decima Papalis, &c. hac enim, ut Paris. cit. n. 20. non nudum ministerium sonant. Quod hic dictum simpliciter de resignatione, idem etiam procedit in permutatione, ita ut etiam ad permutanda beneficia, laici constitui possint Procuratores. Paris. l. 9. q. 3. n. 13. citans Gamb. in c. 1. de rer. perm. in 6. n. 123. & Rotam de c. 8. de procurat. in antiqu. n. 5.

Questio 675. An Monachus, alijsve Religiosus constitui jure possit Procurator, per quem beneficiatus secularis resiginet suum beneficium secularare?

Respondeo: Tameris Monachus, aut Religiosus eligi nequeat Procurator ad lites & iudicia, juxta Clem. religiosus. de Procurat. Paris. l. 9. q. 4. n. 1. cum tamen constitui possit Procurator ad tractanda alia negotia, praesertim Ecclesiastica (ut pote in quibus agere potest per se) possit quoque cum constitui Procuratorem ad resignandum tale beneficium, cum id specialiter non prohibetur, censet Card. Zabarella. in c. Clem. religiosus. apud Azor. c. 22. q. 3. & in Clem. 2. de rescr. n. 2. apud Paris. n. 17. Idem quoque censet Azor. cit. q. 3. Castrop. loc. cit. n. 2. sub hac tamen limitatione; si Superior illius in hoc consentiat, quem tamen, dicit Castrop. citato Rebuffi. & gl. consentire non debet, nisi resigatio cedat in utilitatem Conventus; ed quod c. Monach. 2. 16. q. 1. caveatur, Monachos tractare negotia Ecclesiastica, nisi monasterio utile sit, & Abbas pricipiat. Nihilominus Paris. cit. q. 4. n. 6. absolute id negat hisce expressis; prior est opinio, ut religiosus constitui nequeat Procurator ad resignandum, & sic non solum ad lites, causas, iudicia, sed neque ad negotia etiam extrajudicialia, citat pro hoc Vitalin. in Clem. s. religiosus. v. officium. n. 3. (quem etiam n. 18. dicit intelligere illum textum generaliter, hoc est, de strictis religioni, five monachali, five alteri) Rotam in Senens. pension. I. Jun. 1545. rationem desumit ex statu Monachorum, qui ne retrahantur à divinis, & detur eis materia evagandi, aliena negotia accipere, nec exequi debent.

Questio 676. An Cardinalis esse possit Procurator ad resignandum?

Respondes affirmativè. Paris. l. 9. q. 3. n. 2. ex Caput. ac dicit, sic communiter servari de sylo; nisi forte dedecret dignitatem illam suscipere id ministerii nomine alterius inferioris.

Questio 677. An, & qualiter plures simul Procuratores constitui possint ad resignandum?

Respondeo ad primum; posse ab uno duos, vel tres, vel plures simul constitui Procuratores ad resignandum idem beneficium. Castrop. cit. §. 4. n. 2. Azor. cit. c. 22. q. 4. Paris. l. 9. q. 3. n. 21. citans plures alios, ac dicens, si videri d. communiter concludere. in Clem. unic. de renunciac.

2. Respondeo ad secundum: possum hi Procuratores constitui vel in solidum, ita ut singulis detur potestas in solidum cedendi, ut tunc beneficior. & tunc quisque corum resignare potest ab aliquo interventu alterius. Castrop. Azor. ll. ult. cit. Paris. cit. q. 3. n. 22. dicens, sic constitui posse plures in solidum, etiam expre non dicat. Constituens. confitit. N. & N. & quemlibet in solidum, & n. 23. sub jungens, ceu seris constitutos singulos in solidum, ubi Constituens in mandato apposuit Claufulam: promittens habere ratum, quidquid ab iis, seu aetate ipsorum gestum factumve fuerit. Vel constitui possum plures non in solidum, sed in simul; & tunc non sufficit consensus unius, sed requiritur consensus omnium. Castrop. Azor. ll. cit. Paris. cit. q. 3. n. 26. dicens, id sine exceptione ab omnibus communiter receptum. Necesarius tamen non est, ut omnes simul consensum præstent; sed sufficit unum post alium præstare consensum A.A. idem. Paris. n. 27. citans Sarren. l. 1. decr. 144. Quin & si unusquis non in solidum constitutus contentit, & dem

moriatur Principalis, seu constitutens, posse adhuc alterum ex iis, seu ceteros, etiam post dicti Principalis mortem consentire validè in resignationem illam, tradit Paris, ibid. nu. 29, & ex eo Azor, cit. q. 4. juxta decisionem Rotæ, de qua testatur Sar- nens, apud eosdem.

Questio 678. An unus idemque constituit possit Procurator a resignante, ut hujus nomine beneficium dimittat, & a resignatio- nrio, ut hujus nomine consentiat in pensionem reservatam resignanti?

R Espondeo affirmativè. Azor, cit. l. 22. q. 8. Paris, cit. q. 3. n. 30. & n. 31. addens, se vidisse sic servari in stylo, & mandata sic facta sine ulla dubitatione à Notariis Camera, & Cancellaria ad- mitti; quamvis melius suo judicio esse dicat, duos constituti Procuratores, unum à resignante, alterum à resignatario, & sic se consultutum, sic ll. cit. tradunt jidem, & cum illis Castrop. cit. §. 4. nu. 2. posse eundem constituti Procuratorem à duobus volentibus permutare sua beneficia, cùm nulla in hoc appareat contradictione, quod idem utriusque personam repræsentet, & utriusque nomine bene- ficia dimittat, & recipiat seu acceperet, pro quo Paris, n. 30. citat Bellam. de perm. benef. p. 8. q. 1. per tot.

Questio 679. An necesse sit Procuratorem constitui per scripturam publicam, an verò sufficiant ad hoc litera simpliciter manu principalis conscripta, & Titio submissa, in quibus principalis dicat: Constituo te Procuratorem meum in ordine ad re- signandum hoc meum beneficium?

R Espondeo primò: Sufficere dictas literas in ordine ad portigendam supplicationem resi- gnationis, quia porrectio supplicationis fieri potest à quocunque (intellige, nonnisi ramen de voluntate supplicantis) etiam absque speciali man- dato; adeò que multò magis vigore talium literarum. Paris, l. 9. q. 6. n. 6. juncto n. 8. testans, ita obseruare stylum vulgarem Curia Romanae.

2. Respondens secundò: Non tamen sufficiunt tales literæ in ordine ad præstandum consensum nomine Principalis; sive non sufficit ad hoc tale mandatum darum, accèpimusque per literas missas, sed requiritur scriptura publica, seu mandatum scri- ptum manu Notarii publici. Castrop. loc. cit. n. 3. Azor, loc. cit. q. 6. Paris, cit. q. 6. nu. 7. ubi: quod ad præstandum consensum stylus non admittit, ut hoc fieri possit per literas missivas; nam Notari Camera, & Cancellaria non extendunt consen- sum, nisi constet de mandato per publicum instru- mentum; citant pro hoc Rebuff, in pr. tit. de pro- curat. ad resig. n. 7. & testatur Paris, sic plures à Rotæ resolutum. Unde, si per literas privatæ constitutus Procurator consentiat resignationi, seu dictum consensum præster post mortem constituentis, praeflatur is nulliter, & invalidè. Azor, loc. cit. Paris, loc. cit. num. 9. Atque ita conciliari posse videntur sententiae, dum Card. de Lut. conf. 47. n. 14. vol. 1. apud Paris, cit. q. 6. n. 1. docet, posse utroque modo, & per instrumentum publicum, & per privata literas constitui Procuratorem ad resignandum. Item Anton. de Butrio in c. 2. de renunc. in 6. n. 4. dicens, non esse differentiam inter renun-

ciationem, qua sit per literas, & qua sit per Pro- curatorem, intellige, constitutum per tale mandatum publicum: si minirum mandatum illud per literas datum intelligatur de porrectione suppli- cationis, vel etiam præstanto consensu parvo. Aliud verò mandatum per publicum instrumentum datum de præstanto in Camera, vel Cancellaria consensu illo magno.

3. De cetero videtur quoque sufficere mandatum datum per privatæ literas ad resignandum coram Ordinariis; siquidem prædicti AA. & alii dum mandatum illud publicum requirunt, loquun- tur solùm de resignatione, qua sit in Curia Roma- na in manibus Papæ; quin & de consensu illo ma- gno, seu extendendo in Camera, vel Cancellaria Apostolica post porrectam, & signatam supplica- tionem.

Questio 680. Quale esse debeat dictum mandatum illud ad præstantum dictum il- lum consensum?

R Espondeo: Præterquam, quod scriptum sit à publico Notario seu Tabellione, debet esse obsignatum signo publico Judicis Ordinarii (vel, ut addit Paris, l. 9. q. 7. n. 2. & 3. Communis, vel, quod melius dicit, utriusque, etiam sine sub- scriptione testium) recognitum ab ipso mandan- te, à Tabellione subscriptum (siquidem instru- mentum nou habens subscriptionem Notarii, nec rogitum, nec sigillum, non est in forma probante, ut Paris, loc. cit. n. 6. ex Caput aq. decif. 104. p. 2. utineque valet, si in eo non est appositus locus, in quo consecutum, et si opus non sit, ut apponatur locus loci, ut idem Paris, ibid. num. 7.) continens expresse facultatem ad resignandum, & bene- ficiū, quod resignare vult Principalis; ad- dito, ut Paris, loc. cit. num. 20. & Azor, q. 6. ejus nomine, & loco, ubi situm. Ita Castrop. loc. cit. nu. 3. Azor, loc. cit. Paris, loc. cit. à num. 1. singula stabiliens citatis AA. & Rotæ decisionibus. Insu- per requiritur, ut constitutus Procurator ad resi- gnandum in dicto instrumento sit nominatus, ex- presso nomine proprio, & cognomine, alias non valet, juxta l. 2. ff. de Procurator. Procuratoriū. Pa- ris, cit. q. 7. n. 39. citato Rebuff, ubi ante, n. 7. Item requiritur, ut hoc instrumentum procuratoriorum non sit cancellatum; nam si cancellatum sit, nul- lam facit fidem, & resignatio facta vi illius est nul- la. Paris, n. 44. citans Rebuff, ubi ante, n. 33. & nro 47. & 48. subiungens id procedere, si Cancellario est in loco principalis. c. ex literis. de fide instrumen- tor. Item, si factum est manu diversa. Porro hinc bene inspici istiusmodi instrumenta à Notariis Ca- mera, & Cancellaria ait n. 49. & 54. & 55. Notarii Cancellaria magnam adhibere diligentiam, ut mandata sit valida, & cum omnibus circum- stantiis à jure, & stylo requisitis, & alias consen- sum non extendi; Notarii verò Camera esse largiores, & ideo extendi ibi consensum vigore mandati minus sufficientis, cum obligatione tam- men, ut ille procurator procurabit, ut veniat man- datum Procuratorum sufficiens, & validum, quod intra tempus præfixum tenobitur producere, sicut de l. 2. servari, ait, se didicis- se aperitis, & vidisse.